

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: AVISARTIKEL I (1772)

Citation: Ewald, Johannes: "AVISARTIKEL I (1772)", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 178. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald04val-shoot-workid75968/facsimile.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

AVISARTIKEL I
(1772)

I Adresse-Contoires Efterretninger No. 25, troer jeg, var indrykt et Vers imod vore Tidens Verse-
magere, det var ikke uden Vittighed, og jeg troer, at dets Forfatter kunne have skilt sig fra en Deel af dem, som han angriber saa alvorlig, uden just at udmærke sig ved det besynderlige Træk af en i det mindste utidig bekientgiort Medynk med de sorteste Forrædere. Imidlertid havde jeg den Gang neppe drømt om, at det store E. som stod under dette Vers, skulle tvinge mig til offentlig at erklære, at jeg ikke er dets Forfatter. Jeg tør sige, at dersom alle de retskafne Mænd, hvis Agt jeg ønsker, var Kiendere af Digter Arbejder, og dersom de kun kiente mine Grundsætninger, saa skulde jeg endnu ikke have nødig at gøre dette Skridt; At en Deel af dem, paa saa løs en Grund, kan mistænke mig for et Vers, som øyensynlig i det mindste fattes den Udarbeidelse og den sidste Politur, som jeg aldrig har forsømt at give mine Arbejder, og som overalt kun er maadeligt; det er mig ikke saa vigtigt, som man maaskee tænker; Men at de kan tiltroe mig saa krybende, saa vakkende en Tænke-
maade, som fremskinner af dette Vers igiennem dets Masque, det kan ikke andet end være mig smerteligt, og jeg har ikke fortient det. Kan det siges, at være uædelt og sort handlet af Gade-Drengene, som forfølger en grebet Tyv med deres Skrig og med at kaste Skarn paa ham, saa er det ikke heller høymodigt igien at forfølge disse Gade-Drenge. Er det nedrigt at udøse sin Harm paa Mis-dædere, der sukker under Lænker, som de dog har fortient saa got; og jeg maae tilstaae, at det aldrig er faldet mit Hierte ind, at Struensee var et Menneske, førend da jeg hørte, at han var ligesaa ulykkelig, som han havde været ond; men saa er det heller ikke ædelt, at angribe langt uskyldigere

og langt uskadeligere Medborgere, ligesom de var
 Forrædere, da de dog ikke er andet end Gøglere.
 Jeg kunde hverken have kaldt disse got Folk Poe-
 ter, eller indladt mig i nogen Striid med dem; Jeg
 5 kunde endnu mindre have kaldet dem sultne, og
 gjort et Forsøg paa at rive det eeneste Stykke Brød
 af Munden paa dem, som de maaskee har at stille
 deres Hunger ved; Jeg kunde hverken have glemt,
 at dersom Egennytte gjør dem til Versmagere,
 10 den yderste Nød maaskee gjør dem egennyttige;
 eller at de, dersom det kommer an paa Tallet, vir-
 kelig fornøye, ja undertiden endog opbygge fleer
 af deres Landsmænd, end den største Digter, end
 en Klopstok selv. Jeg kunne ligesaa lidet have skaa-
 ret dem alle over een Kam, da jeg virkelig har læst
 15 meer end et Vers i Adresse-Contolrets Efterretnin-
 ger, som har charmert mig, og som har været ulige
 skjønnere, end det Omtvistede. Men allermindst
 kunde jeg have angrebet den gode gamle ærvær-
 20 dige Proust, hvis Vers røbe en velmeent og reent
 uegennyttig Iver, og virkelig, endskjønt de ikke ere
 skrevne i den brugelige Tone, meer Vittighed, meer
 Ild end man kunde vente af en 81 Aars Alder, og
 meer Forstand, end den kan have, der laster dem.
 25 Overalt jeg hverken kunde have, eller har skrevet
 dette Vers. Jeg vil derfor, og for en anden Gang
 Skyld, da det kan være et Krigspuds og spilles mig
 tiere, bede mine hastig dømmende Landsmænd
 betænke, at ikke ethvert *E* betyder

30

EWALD.

AVISARTIKEL II
(1772)

TIL Hr. N.

DET Rygte, at jeg har skrevet de brutale Klapper, er sandt. — Uden at være stolt, og langt fra at rødmes derved, bekræfter jeg det — Jeg skrev dette Stykke, for at viise en *baade vigtig og forbederlig Feil* i en Deel af mine Landsmænds Smag og Tænkemaade, fra dens latterlige Side — For hvorvidt jeg har naaet eller burdet naae min Hensigt, og hvad Vittighed der er i mit Arbeide, maae Kiendere dømme — Hr. N. maae forlade mig, at jeg ikke holder ham for en af disse — det er umueligt, at en Kiendere, der er saa upartiisk, som Hr. N. paastaaer at være det, kan finde nogen ægte Vittighed i den omtvistede Satyre — Jeg vil forbige, at den Sammenligning imellem Muserne og vore Nat-Nympfer er temmelig anstødelig, og ikke saa passende som den i første Ølekast synes at være — Men at sætte en Gravskrift over det, som jeg begraver i Lethe, i Forglemmelsens Flod, det er en aabenbare falsk Tanke. For hvorvidt man kan bede Gud alvorlig, at befrie sig fra noget, som man saa let kan glemme, som Forfatteren de slette Vers, vil jeg her ikke undersøge — Men at bede ham i et Aandedræt og med samme Andagt, befrie os fra Forrædere og slette Versebrugere, det er noget, som jeg ikke engang vil give sit rette Navn — Udtrykkene deri ere desuden hverken ædle eller ud søgte. Versifikationen er haard og skurrende. Hvad den moralske Hensigt betræffer, saa er den Feil, som Forfatteren afgiver sig med, hverken *vigtig eller forbederlig*. Men det værste af alting er, at han saa got som navngiver og mindst skaaner den ærværdigste og undskyldeligste Person af alle hans Modstandere — Hvorfor jeg troer, at det vilde være Tegn til en krybende Tænkemaade hos mig, om jeg indlod mig i en Trætte med vore Viiseskrivere,